

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/46/2019
Identifikačné číslo spisu: 5113206978
Dátum vydania rozhodnutia: 21.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5113206978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: PSN a. s., so sídlom A. Bernoláka 6, 034 50 Ružomberok, IČO: 36 857 645, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Kováčik, s.r.o., so sídlom Tajovského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 236 876, proti žalovaným: 1/ JUDr. Eva Plichtová, so sídlom Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín, správca konkurznej podstaty úpadcu O.C.-MARÍNA, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo nám. 1, 029 01 Námestovo, IČO: 36 375 063, 2/ S. N., nar. X. M. XXXX., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Polákom, so sídlom Aleja Slobody 1890/50, 026 01 Dolný Kubín, o určenie právneho dôvodu, výšky, poradia, vymáhateľnosti pohľadávky a jej zabezpečenia zabezpečovacím právom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 5Cbi/22/2013, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. decembra 2018, č. k. 14CoKR/20/2018-704 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2019, č. k. 14CoKR/20/2018-717, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie odmieta.
- II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 7. marca 2017, č. k. 5Cbi/22/2013-623 v znení opravného uznesenia súdu prvej inštancie z 13. marca 2018, č. k. 5Cbi/22/2013-679 určil, že „Pohľadávka žalobcu, prihlásená prihláškou zabezpečenej pohľadávky č. 1 zo 14. decembra 2012 v celkovej výške 950.498,87 eur do konkurzného konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 1K/17/2012 na majetok úpadcu O.C.-MARÍNA, s.r.o., zapísaná do zoznamu pohľadávok pod por. č. 4, ktorá bola popretá:

- zo strany správcu konkurznej podstaty, čo do právneho dôvodu vzniku pohľadávky, čo do výšky pohľadávky, čo do poradia pohľadávky, čo do zabezpečenia záložným právom a čo do rozsahu zabezpečenia,

- zo strany veriteľa S. N., bytom K. XXX/XX, H., čo do výšky prihlásenej pohľadávky, čo do právneho dôvodu pohľadávky, čo do poradia zabezpečovacieho práva a čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom,

je v popretej časti

- čo do právneho dôvodu úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu, č. XXXXXX/X z XX. A. XXXX uzatvorenej medzi SF., so sídlom NI., mestská pobočka Dolný Kubín, ako veriteľom a Ing. U. Z., nar. XX. B. XXXX, bytom C., ako dlžníkom, v znení jej neskorších dodatkov zistená a nesporná,
- čo do výšky 950.498,87 eur zistená a nesporná,
- čo do poradia zistená a nesporná ako iná pohľadávka,
- čo do vymáhateľnosti zistená a nesporná ako vymáhateľná v plnej výške,
- čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom zistená ako zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam s predmetom zabezpečovacieho práva: nehnuteľnosti zapísané v katastri vedenom Katastrálnym úradom Žilina, správa katastra H., zapísané na LV č. XXXX, k. ú. H., obec H., okres H.: pozemok KN-C, parc. č. X/X, o výmere 1157 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria; pozemok KN-C, parc. č. X/X., o výmere 68 m², druh pozemku: ostatné plochy; stavba so súp. č. X - Z., nachádzajúca sa na pozemku KN-C, parc. č. X/X. o výmere 115 m², v spoluvlastníctve úpadcu o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1,
- čo do poradia za zabezpečovacieho práva zistená a nesporná ako zabezpečená zabezpečovacím právom v prvom poradí.“

Žalobcovi priznal voči žalovaným 1/ a 2/ právo na náhradu konania v celom rozsahu.

2. Na základe odvolania žalovaného 2/ Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“, alebo „krajský súd“) rozsudkom z 13. decembra 2018, č. k. 14CoKR/20/2018-704 v znení opravného uznesenia krajského súdu z 31. januára 2019, č. k. 14CoKR/20/2018-717 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v časti, v ktorej okresný súd určil, že pohľadávka žalobcu, prihlásená prihláškou zabezpečenej pohľadávky č. 1 zo 14. decembra 2012 v celkovej výške 950.498,87 eur do konkurzného konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 1K/17/2012 na majetok úpadcu O.C.-MARÍNA, s.r.o., zapísaná do zoznamu pohľadávok pod por. č. 4, ktorá bola popretá:

- zo strany správcu konkurznej podstaty, čo do právneho dôvodu vzniku pohľadávky, čo do výšky pohľadávky, čo do poradia pohľadávky, čo do zabezpečenia záložným právom a čo do rozsahu zabezpečenia,
- zo strany veriteľa S. N., bytom K. XXX/XX, H., čo do výšky prihlásenej pohľadávky, čo do právneho dôvodu pohľadávky, čo do poradia zabezpečovacieho práva a čo do zabezpečenia zabezpečovacím právom,

je v popretej časti

- čo do právneho dôvodu úverovej zmluvy o účelovom úvere na malú privatizáciu, č. XXXXXX/X z XX. A. XXXX uzatvorenej medzi SF., so sídlom H., mestská pobočka Dolný Kubín, ako veriteľom a Ing. U. Z., nar. XX. B. XXXX, bytom C., ako dlžníkom, v znení jej neskorších dodatkov zistená a nesporná,
- čo do výšky 950.498,87 eur zistená a nesporná,
- čo do poradia zistená a nesporná ako iná pohľadávka,
- čo do vymáhateľnosti zistená a nesporná ako vymáhateľná v plnej výške.

2.1. V časti, v ktorej súd prvej inštancie určil, že prihlásená pohľadávka sa považuje za zistenú ako zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam s predmetom zabezpečovacieho práva: nehnuteľnosti zapísané v katastri vedenom Katastrálnym úradom Žilina, správa katastra H., zapísané na LV č. XXXX, k. ú. H., obec H., okres H.: pozemok KN-C, parc. č. X/X, o výmere 1157 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria; pozemok KN-C, parc. č. X/X, o výmere 68 m², druh pozemku: ostatné plochy; stavba so súp. č. X - Z., nachádzajúca sa na pozemku KN-C, parc. č. X/X o výmere 115 m², v spoluvlastníctve úpadcu o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1, čo do poradia za zabezpečovacieho práva zistená a nesporná ako zabezpečená zabezpečovacím právom v prvom poradí, a vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný, pričom poukázal na zakladateľskú listinu, ktorou došlo k založeniu obchodnej spoločnosti K. K., a.s., v zmysle ktorej bol predmetom nepenažného vkladu zakladateľa všetok majetok slúžiaci na prevádzkovanie

š. p. K.R. K., ako i všetky práva a povinnosti, záväzky (i neznáme), okrem práv podľa § 16 zákona č. 92/1991 Zb. s tým, že bližšia špecifikácia tohto majetku bola uvedená v schválenom privatizačnom projekte. Z tohto dôvodu sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovaného 2/, v zmysle ktorej malo absentovať vyhlásenie spoločníka o tom, že prihlásenú pohľadávku z úverovej zmluvy vkladá ako nepenažný vklad do novozaloženej obchodnej spoločnosti v zmysle ustanovenia § 60 Obchodného zákonníka.

3.1. Rovnako ako neopodstatnenú vyhodnotil krajský súd námietku žalovaného 2/ vo vzťahu k Zmluve o postúpení pohľadávok z 28. júna 2000 uzatvorenej medzi K. K., a.s. ako postupcom a K. E., a.s. ako postupníkom. V prílohe predmetnej zmluvy je pod poradovým číslom 853 identifikovaná pohľadávka označená ako Z., Fr. Ing., Z., H. Obdobne s právnym názorom vysloveným Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) v rozsudku sp. zn. 4Obo/73/2013 vydanom v spore, predmetom ktorého bolo zaplatenie tej istej pohľadávky, odvolací súd skonštatoval, že zmluva o postúpení pohľadávky nemá také nedostatky, ktoré by vzbudzovali pochybnosti o jej účastníkoch, predmete, či účele. Poukázal pritom na skutočnosť, že vo vzťahu k dotknutej úverovej zmluve bol úverový účet vedený pod číslom XXXXXXXXXXXX, ktoré zodpovedá číslu úverového účtu, ktorým je pohľadávka identifikovaná v prílohe č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok. Zároveň skonštatoval, že žalovaný 2/ nedôvodne tvrdil, že postupca mal postúpenú pohľadávku naďalej vymáhať vo vlastnom mene a na účet postupníka. K. E., a.s. následne uplatnenú pohľadávku postúpila na ďalší subjekt, a následnými postúpeniami pohľadávky došlo k jej postúpeniu na žalobcu (naposledy zmluvou o postúpení pohľadávky z 1. októbra 2009 uzatvorenou medzi postupcom Q., a.s. a žalobcom ako postupníkom).

3.2. Vo vzťahu k úverovej zmluve č. XXXXXX/X z XX. A. XXXX, ktorú v mene veriteľa podpísala zamestnankyňa Ing. A., hoci v zmluve bola ako osoba konajúca v mene veriteľa označená Ing. K. V., odvolací súd uviedol, že oprávnenie Ing. A. ako námestníčky riaditeľky pobočky K.R. K. v Dolnom Kubíne vyplývalo priamo z organizačného poriadku K.R. K. zo 16. septembra 1991. Nejednalo sa preto o konanie zástupcu na základe splnomocnenia, ale išlo o konanie podľa § 20 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sú za právnickú osobu oprávnení robiť právne úkony aj jej pracovníci alebo členovia, ak je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby, alebo je to obvyklé vzhľadom na ich pracovné zaradenie. K námietke žalovaného 2/, že takéto konanie malo odporovať ustanoveniam § 13 a nasl. Obchodného zákonníka, krajský súd uviedol, že úprava konania podnikateľa obsiahnutá v ustanoveniach § 13 a nasl. Obchodného zákonníka dopĺňa všeobecnú úpravu Občianskeho zákonníka.

3.3. K zrušujúcemu výroku odvolací súd uviedol, že z LV č. XXXX - v ktorom je síce uvedený odkaz na pôvodnú zmluvu o zriadení záložného práva registrovanú štátnym notárstvom pod č. R III 1567/92 k 18. novembrom 1992 - nevyplýva označenie záložným právom zabezpečenej pohľadávky. Zo zápisu záložného práva v katastri nehnuteľností má byť zrejmy nielen záložný veriteľ, ale aj aká pohľadávka a v akej výške je záložným právom zabezpečená. Preto ako okresný súd vychádzal z LV č. XXXX, je jeho záver o existencii záložného práva predčasný a jeho povinnosťou bude vyhodnotiť otázku vzniku a existencie záložného práva, a to aj s prihliadnutím na stav zápisu záložného práva, ako aj ďalších práv k dotknutým nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dňa 2. mája 2019 dovolanie, ktorým sa domáhal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ a zároveň aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

4.1. Namietanú vadu zmätočnosti videl dovolateľ v tom, že:

- konajúce súdy nevykonali ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy na zistený stav veci a aplikáciou a výkladom týchto ustanovení obmedzili jeho základné práva spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu;
- konajúce súdy sa jej dopustili pri posudzovaní platnosti prvej zmluvy o postúpení pohľadávok, keďže podľa jeho názoru z nej a ani z jej príloh nemožno zistiť, čoho sa prejavená vôľa týka, a preto je pre neurčitost' neplatná podľa § 37 Občianskeho zákonníka;
- rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú nepreskúmateľné, nakoľko nedali presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany;
- súd prvej inštancie nevykonal ním navrhnuté dôkazy s odkazom na princíp rovnosti zbrání obsiahnutý

v čl. 6 ods. 1 a čl. 9 Základných princípov Civilného sporového poriadku;

- v rozpore s ustanovením § 228 C.s.p. konajúce súdy vychádzali z rozsudkov krajského súdu sp. zn. 22Cb/635/1998 a najvyššieho súdu sp. zn. 4Obo/73/2013, napriek tomu, že nevystupoval ako strana v predmetnom spore, a preto posúdenie predbežnej otázky v danom spore nebolo pre rozhodovanú vec relevantnú, v ktorej si mali posúdiť predbežnú otázku (zrejme otázku týkajúcu sa aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, platnosti úverovej zmluvy a platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky - pozn. dovolacieho súdu) aj inak.

5. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. má byť podľa dovolateľa daná v právnych záveroch odvolacieho súdu, že:

- bolo preukázané právne nástupníctvo žalobcu po pôvodnom veriteľovi, t. j. žalobca je vlastníkom pohľadávky a je aktívne vecne legitimovaný,

- zmluva o úvere uzatvorená medzi K.R. K. a Ing. U. Z. je platná, aj keď je na nej nepravý podpis zástupcu veriteľa,

- predmetom záložného práva sú aj pozemky parc. C-KN č. 4/1 a 4/3, k. ú. H.

5.1. Vo vzťahu k prvému záveru odvolacieho súdu uviedol, že je v rozpore s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/81/2011, podľa ktorého interpretácia obsahu právneho úkonu súdom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže byť považovaná za nahradenie, prípadne zmenu už urobených prejavov vôle, keďže použitie zákonných výkladových pravidiel smeruje iba k tomu, aby obsah právneho úkonu vyjadreného slovami, ktorý urobili účastníci o vzájomnej dohode, bol vyložený v súlade so stavom, ktorý existoval v čase ich zmluvného dojednania, ako aj v rozpore s rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 4Obo/40/2013, podľa ktorého nedostatok aktívnej vecnej legitímácie nemožno považovať za neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, vedúci k jeho zastaveniu. Pod aktívnou vecnou legitímáciou je potrebné rozumieť také hmotnoprávne postavenie účastníka konania, z ktorého vyplýva ním uplatnené právo, ako aj procesný nárok si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Súd je povinný vecnú legitímáciu aj bez návrhu skúmať, ak námietku nedostatku vecnej legitímácie nevznesenie žiadny z účastníkov konania. Konajúce súdy mali podľa dovolateľa dospieť k záveru, že žalobca nie je nositeľom uplatneného práva, a že právny dôvod pohľadávky prihlásenej do konkurzného konania nebol zo strany žalobcu preukázaný. Podľa jeho názoru K. K., a.s. nebola nikdy oprávnená s pohľadávkou vyplývajúcou z úverovej zmluvy disponovať, keďže sa nikdy nestala jej majetkom. Zakladateľská listina FNM SR a ani privatizačný projekt š. p. K. neobsahujú vyhlásenie spoločníka obchodnej spoločnosti o tom, že pohľadávku, ktorá tvorí predmet sporu, vkladá ako nepeňažný vklad do novozaloženej obchodnej spoločnosti, hoci bolo potrebné v zmysle ustanovenia § 60 Obchodného zákonníka.

5.2. Vo vzťahu k druhému záveru uviedol, že úverovú zmluvu mali súdy považovať za neplatnú podľa § 40 ods. 3 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa s otázkou absolútnej neplatnosti zmluvy nevysporiadal. V tejto súvislosti doplnil, že ak za niektorú zmluvnú stranu uzaviera zmluvu na základe hmotnoprávneho plnomocenstva zástupca, musí z nej vyplývať, že tento právny úkon robí ako zástupca podľa § 31 Občianskeho zákonníka. Ak nie je táto požiadavka splnená, je zmluva absolútne neplatná bez ohľadu na to, že konajúcej osobe bolo udelené plnomocenstvo. Podpisom konajúcej osoby je výlučne podpis osoby oprávnenej konať za právnickú osobu. Táto podmienka nebola v prípade úverovej zmluvy z 22. júla 1992 splnená, pritom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky č. R 25/1998. Záver odvolacieho súdu, že Ing. Janotová bola oprávnená úverovú zmluvu podľa vnútorného organizačného poriadku podpísať, označil dovolateľ za arbitrárny a rozporný so zákonom, keďže vnútorný organizačný poriadok pobočky banky nie je verejne prístupným dokumentom, jeho obsah nebol predmetom dokazovania v konaní pred okresným súdom a zároveň odporuje ustanoveniam § 13 a nasl. Obchodného zákonníka upravujúcim konanie podnikateľa. Záverom žalovaný 2/ poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/208/2010 a 7MCdo/12/2011.

5.3. K tretiemu záveru uviedol dovolateľ, že konštatovanie odvolacieho súdu o tom, že predmetom záložného práva sú aj pozemky parc. C-KN č. X/X a X/X, k. ú. H., je v rozpore s rozhodnutiami najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/208/2010 a 7MCdo/12/2011. Tvrdenie odvolacieho súdu, podľa ktorého je ťažké si predstaviť situáciu, kedy by účastníci záložnej zmluvy chceli zriadiť záložné právo na budovu bez pozemku, označil žalovaný 2/ za arbitrárny, nakoľko v zmysle § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné právne úkony vyjadrené slovami vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa toho, kto právny úkon vykonal, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom. Zo zmluvy o zriadení záložného práva je zjavné, že zálohom bola prevádzková jednotka - potraviny, a nie aj

pozemky. V tejto súvislosti poukázal dovolateľ na ustanovenie § 151b ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 1992, podľa ktorého v zmluve o zriadení záložného práva musel byť určený záloh a zabezpečená pohľadávka. Záverom k tejto námietke dovolateľ uviedol, že sudy nižšej inštancie sa dopustili nielen len vecnej nesprávnosti, ale aj o nedostatkov v skutkových zisteniach, keď dokazovanie nebolo riadne vykonané, resp. zistený skutkový stav bol pri aplikácii práva ignorovaný a ignorované boli aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka.

6. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného 2/ nevyjadril v desaťdňovej lehote určenej mu súdom prvej inštancie (t. j. do 10. júna 2019). Preto dovolací súd na jeho oneskorené podanie odoslané elektronickými prostriedkami dňa 20. júna 2019 v súlade s ustanovením § 436 ods. 3 druhá veta C.s.p. neprihliada.

7. Najvyšší súd, ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného 2/ treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Úvodom dovolací súd skúmal, či žalovaný 2/ bol osobou oprávnenou na podanie dovolania v zmysle ustanovenia § 424 C.s.p., a teda, či rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v jeho neprospech.

8.1. Strana sporu, ktorá rozhodnutím odvolacieho súdu nebola negatívne dotknutá na svojich právach, nie je osobou oprávnenou na podanie dovolania (k tomu viď aj 1Cdo/92/97 a 3Cdo/46/01).

8.2. Stranou, v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie odvolacieho súdu, sa rozumie odvolateľ, ak odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie (alebo ak odmietol jeho odvolanie), druhá strana sporu, ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil, prípadne obidve strany sporu, ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie čiastočne zmenil a čiastočne potvrdil (viď aj 2ObdoV/3/2019).

8.3. Zároveň platí, že ak obsahuje rozhodnutie odvolacieho súdu viacero výrokov, je potrebné skúmať, či dovolateľ bol osobou oprávnenou na podanie dovolania osobitne ku každému z týchto výrokov.

9. Na základe uvedených kritérií dospel dovolací súd k záveru, že žalovaný 2/ nebol osobou oprávnenou na podanie dovolania - ako to predpokladá ustanovenie § 424 C.s.p. - v časti, ktorá sa týkala určenia zabezpečovacieho práva k žalobcom prihlásenej pohľadávke a určenia poradia zabezpečovacieho práva (argumentácia dovolateľa uvedená v bode 5.3. vyššie - pozn. odvolacieho súdu).

9.1. Okresný súd incidenčnej žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Na základe odvolania žalovaného 2/ krajský súd v časti určenia, že prihlásená pohľadávka sa považuje za zistenú ako zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam s predmetom zabezpečovacieho práva: nehnuteľnosti zapísané v katastri vedenom Katastrálnym úradom Žilina, správa katastra H., zapísané na LV č. XXXX, k. ú. H., obec H., okres H.: pozemok KN-C, parc. č. X/X, o výmere 1157 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvorja; pozemok KN-C, parc. č. X/X, o výmere 68 m², druh pozemku: ostatné plochy; stavba so súp. č. X - Z., nachádzajúca sa na pozemku KN-C, parc. č. X/X o výmere 115 m², v spoluvlastníctve úpadcu o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1, čo do poradia za zabezpečovacieho práva zistená a nesporná ako zabezpečená zabezpečovacím právom v prvom poradí, rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

9.2. V predmetnej časti bol žalovaný 2/ v konaní pred krajským súdom úspešný, a preto nemohol byť kasačným výrokom obsiahnutým v rozsudku odvolacieho súdu negatívne dotknutý na svojich právach.

9.3. Dovolací súd uvádza, že odvolateľ je v odvolacom konaní úspešný vtedy, ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie nielen zmení, ale aj, ak ho zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Predmetný záver platí aj vtedy, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie, hoci odvolateľ navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť, keďže odvolací súd nie je viazaný odvolacím návrhom.

9.4. Vzhľadom k tomu, že žalovaný 2/ nebol v tejto časti oprávnenou osobou na podanie dovolania, je naplnený dôvod pre odmietnutie jeho dovolania v predmetnej časti podľa ustanovenia § 447 písm. b/ C.s.p. ako dovolania podaného neoprávnenou osobou.

10. Záverom k tejto časti dáva dovolací súd do pozornosti dovolateľovi, že
- proti kasačnému rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné dovolanie podľa § 420 C.s.p. - nakoľko nejde o rozhodnutie vo veci samej a ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí - a ani podľa § 421 ods. 1 C.s.p., ktoré viaže prípustnosť dovolania len na také rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorými bolo potvrdené alebo zmenené rozhodnutie súdu prvej inštancie, a zároveň
- jeho argumentácia smerovala len proti odôvodneniu (a nie proti výroku) rozhodnutia odvolacieho súdu, pričom podľa ustanovenia § 423 C.s.p. dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

11. V zostávajúcej časti je rozhodnutie odvolacieho súdu vydané v neprospech žalovaného 2/, a preto bol osobou oprávnenou na podanie dovolania. Avšak aj v tejto časti sú naplnené zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania, ktoré až na výnimku (viď body 18. a 19. nižšie) ani len neobsahuje vymedzenie jednotlivých dovolacích dôvodov, ako to predpokladá zákon v ustanoveniach § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C.s.p.

11.1. Zákon v ustanovení § 429 ods. 1 C.s.p. vyžaduje, aby bol dovolateľ zastúpený advokátom, ale aj, aby podané dovolanie bolo spísané advokátom. Zmyslom tejto právnej úpravy bolo vytvoriť procesný filter pre zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky predpísané náležitosti. Zámerom bola regulácia vysokého počtu problematicky formulovaných dovolaní, ale tiež preventívne pôsobenie na advokátov, aby sa náležitosťami dovolania zaoberali s potrebnou zodpovednosťou.

11.2. Zákonodarca predpokladal, že v osobe advokáta spisujúceho dovolanie sú dané predpoklady pre dosiahnutie týchto cieľov novej právnej úpravy. Tým malo byť zabezpečené, aby strany v zastúpení advokátom, podávali dovolanie uvážlivo, s plným vedomím limitov vyplývajúcich z právnej úpravy dovolacieho konania.

11.3. V ustanoveniach § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C.s.p. je obsiahnutý jednoznačný spôsob vymedzenia dovolacích dôvodov upravených v ustanoveniach § 431 a § 432 C.s.p. - nie v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p., ako to mylne uvádza dovolateľ, ktoré upravujú prípustnosť dovolania a nie dovolacie dôvody - pričom v prípade osoby advokáta pri povinnom zastúpení v dovolacom konaní (osobitne v spore, v ktorom je povinné zastúpenie advokátom aj v základnom konaní podľa § 90 C.s.p.) možno odôvodnene očakávať, že vzhľadom na nepochybné znenie ustanovení § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 C.s.p. dokáže dovolanie spísať predpokladaným zákonom (k tomu viď aj čl. 11 ods. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku).

11.4. Zákonné zakotvenie povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní vychádzalo z odôvodneného predpokladu, že advokát je osobou, ktorá má sledovať judikatúru najvyššieho súdu (vrátane judikatúry týkajúcej sa vymedzenia dovolacích dôvodov).

11.5. V predmetnej veci sa však tento vyššie uvedený úmysel zákonodarcu minul účinku, ako bolo uvedené v bode 10. odôvodnenia vyššie (a ako je zároveň uvedené aj v bodoch 14., 15., 16., 17. a 21. nižšie).

K namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

12. Dovolací súd uvádza, že pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

13. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.). Ak dovolateľ uvedeným spôsobom nepostupuje, dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435, čo je dôvodom pre odmietnutie podaného dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C.s.p.

13.1. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C.s.p. (rovnako aj 3Obdo/19/2017).

13.2. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C.s.p. iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.

14. V časti, v ktorej žalovaný 2/ namieta, že súdy nižšej inštancie nevykonali ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy na zistený stav veci, čím mali obmedziť jeho základné práva spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu, dovolací súd uvádza, že dovolateľom uplatnený dôvod podľa § 431 C.s.p. nie je vymedzený spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 ods. 2 C.s.p.

14.1. Z dovolania nie je vôbec zrejmé, realizácia akých procesných práv mala byť žalovanému 2/ aplikáciou bližšie nešpecifikovaných zákonných ustanovení znemožnená.

14.2. Zároveň dovolací súd uvádza, že aplikácia a výklad právnych noriem predstavuje právne posúdenie a nie procesný postup, ako to má na mysli ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. Nesprávne právne posúdenie pritom v zmysle judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 24/2017). Zároveň platí, že nesprávnym právnym posúdením možno odôvodniť dovolací dôvod podľa § 432 C.s.p., nie však dovolací dôvod podľa § 431 C.s.p. (vady zmätočnosti vymenované v ustanovení § 420 C.s.p.). Pri viazaní dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) tak, ako ich (ne)vymedzil žalovaný 2/ (jeho právny zástupca) v podanom dovolaní - ktorý v nesprávnom právnom posúdení videl vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. (a naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 431 C.s.p.) - bol dovolací súd oprávnený predmetnú dovoláciu námietku skúmať, iba či jej vymedzenie zodpovedá ustanoveniu § 431 ods. 2 C.s.p., pričom, ako už bolo uvedené, takémuto vymedzeniu nezodpovedá.

15. Dovolací dôvod nie je odôvodnený podľa ustanovenia § 431 ods. 2 C.s.p. ani v časti, v ktorej žalovaný 2/ namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov nižšej inštancie.

15.1. Dovolateľ síce uviedol, že súdy nižšej inštancie mu nedali relevantnú odpoveď na jeho (vo veci rozhodujúce) námietky (ktoré však v dovolaní nešpecifikoval - pozn. dovolacieho súdu), a preto ich konanie malo narušiť princípy práva na spravodlivý proces. Z dovolania rovnako nevyplýva, realizáciu akých konkrétnych procesných práv mu mali konajúce súdy nedostatočným odôvodnením svojich rozhodnutí znemožniť v takej miere, že malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd preto nie je oprávnený posudzovať prípustnosť podaného dovolania s ohľadom na namietanú nepreskúmateľnosť rozhodnutí okresného a krajského súdu (rovnako aj 3Obdo/15/2018, 3Obdo/17/2018, 3Obdo/18/2018 a 3Obdo/58/2018).

15.2. Do práva na súdu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces pritom v zmysle ustálenej judikatúry nepatrí, aby súdy prebrali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá strana sporu (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03), a že právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu úspešná, a teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

16. Vymedzeniu dovolacieho dôvodu podľa § 431 ods. 2 C.s.p. nezodpovedá ani námietka žalovaného 2/

že okresný súd nevykonával ním navrhnuté (avšak v dovolaní neuvedené) dôkazy so všeobecným odkazom na princíp rovnosti zbraní.

16.1. Už za Občianskeho súdneho poriadku sa za naplnenie vady zmätočnosti (v tom čase upravenej v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) nepovažovalo nevykonanie stranou sporu navrhnutých dôkazov (k tomu vid' predovšetkým R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000, ale aj 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/265/2014, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 5Cdo/200/2014, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011).

16.2. Ani zmena právnej úpravy účinná od 1. júla 2016 na závere, že nevykonanie stranou sporu navrhnutých dôkazov nepredstavuje vadu zmätočnosti, v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu nič nezmenila (vid' aj 2Cdo/159/2017, 3Cdo/59/2017, 3Cdo/195/2017, 5Cdo/47/2017, 7Cdo/42/2017, 1Obdo/46/2017 a 4Obdo/41/2017).

16.3. Vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu už v uznesení z 12. júna 2018, sp. zn. 3Obdo/17/2018 rešpektujúc vyššie citovanú judikatúru okrem iného uviedol, že „dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. (dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Preto uvedené dovolacie námietky (t. j. námietky týkajúce sa nevykonania navrhnutých dôkazov - pozn. dovolacieho súdu) nepredstavujú zákonom spôsobilý spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 431 C. s. p., a z tohto dôvodu nemôžu predstavovať vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.“ Citované uznesenie bolo podrobné prieskumu zo strany ústavného súdu, ktorý v uznesení o odmietnutí ústavnej sťažnosti zo 6. decembra 2018, sp. zn. II. ÚS 575/2018 uviedol, že „dôvody pred odmietnutie dovolania považuje za dostatočné a priliehavé, pokiaľ ide o záver najvyššieho súdu, podľa ktorého sťažovateľka riadne nevymedzila dovolací dôvod.“

16.4. Rovnaký prístup k námietke týkajúcej sa nevykonania stranou navrhnutých dôkazov zaujal vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu aj vo svojich ďalších rozhodnutiach [k tomu vid' aj 3Obdo/40/2017, 3Obdo/52/2017 (úspešne podrobené prieskumu ústavným súdom uznesením z 24. januára 2018, sp. zn. I. ÚS 21/2018), 3Obdo/18/2018, 3Obdo/43/2018, 3Obdo/58/2018, 3Obdo/88/2018, 3Obdo/1/2019, 3Obdo/18/2019 a 2ObdoV/6/2019].

16.5. V uznesení sp. zn. 3Obdo/52/2017 zároveň uviedol, že „výnimočne možno k záveru, že nesprávnym postupom súdu pri vykonávaní dokazovania bolo konanie poznačené vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Jedná sa o situácie, kedy súd neumožnil strane sporu, aby bola prítomná pri dokazovaní, aby sa mohla vyjadriť k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (vid' napr. 2ObdoV/4/2017), alebo kedy súd nedoručil strane sporu jednotlivé listinné dôkazy a na pojednávaní nevykonával dokazovanie zákonným spôsobom (vid' napr. 3Obdo/10/2017).“ V rozhodovanej veci sa však o predmetnú výnimku nejedná.

17. V zásade to isté, čo už bolo uvedené vyššie (vid' bod 16) platí aj pre námietku žalovaného 2/, v ktorej spochybňoval postup súdov nižšej inštancie pri posudzovaní platnosti prvej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú považoval pre jej neurčitosť za neplatnú.

17.1. Postup, pri ktorom súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje obsah právneho úkonu (v danom prípade obsah zmluvy o postúpení pohľadávok - pozn. dovolacieho súdu), oboznamuje sa s tým, čo a ako je v právnom úkone vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán (zamýšľa sa nad tým, či je jasne, určito a zrozumiteľne vyjadrené to, o čo išlo zmluvným stranám), sú výsledkom tohto zisťovania skutkové závery (k tomu vid' aj 3Cdo/27-28/2019).

17.2. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný 2/ spochybňuje skutkové závery súdov nižšej inštancie, ktorých prieskum dovolacím súdom je s poukazom na znenie ustanovenia § 442 C.s.p. Uvedená dovolacia námietka z uvedeného dôvodu nemôže predstavovať vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. a preto ju nie je možné považovať za zákonom spôsobilý spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 431 C. s. p.

18. V časti dovolania, v ktorej žalovaný 2/ namietal postup súdov nižšej inštancie v rozpore s ustanovením § 228 C. s. p., keď pri posudzovaní predbežnej otázky vychádzali z rozhodnutí vydaných v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998, hoci nebol stranou uvedeného sporu, je síce dovolací dôvod vymedzený zákonom predpokladaným spôsobom (v súlade s § 431 ods. 2 C. s. p.), avšak predmetnú námietku považuje dovolací súd za nedôvodnú.

18.1. Z rozhodnutí súdov nižšej inštancie je zrejmé, že si predbežnú otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (v spojení s otázkou platnosti úverovej zmluvy a platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky) vyriešili samostatne [v rozsahu nevyhnutnom pre dosiahnutie účelu incidenčného konania (k tomu viď judikát č. R 63/2017 - pozn. dovolacieho súdu)], pričom zároveň poukázali na to, že ich vyriešenie je podobné (až zhodné) s tým, ako boli posúdené v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998. Okresný súd vo svojom rozsudku výslovne uviedol, že v súlade s princípom právnej istoty ako imanentnej súčasťou právneho štátu v materiálnom slova zmysle nemá dôvod odchyliť sa od záverov rozsudku najvyššieho súdu z 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/73/2013. Súčasťou princípu právnej istoty je aj to, že na rovnakú právnu a skutkovú otázku by sudy mali konštantne dávať rovnakú odpoveď. Preto odkázal na závery uvedeného rozsudku najvyššieho súdu a na doplnenie k jednotlivým popieracím dôvodom uviedol ďalšie argumenty.

19. K uvedenému prístupu súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, nemožno mať žiadne výhrady. V tejto súvislosti poukazuje vo veci rozhodujúci senát najvyššieho súdu na svoje skoršie rozhodnutie (v ktorom síce rozhodoval ako odvolací súd), v ktorom posudzoval obdobnú otázku (t. j. posudzovanie predbežnej otázky v nadväznosti na jej riešenie v inom konaní), a to na rozsudok z 13. júna 2019, sp. zn. 3Obo/2-4/2019, v ktorom skonštatoval, že:

„Záverom k otázke neplatnosti zmluvy považuje za potrebné poukázať, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj povinnosť súdu, aby sa v porovnateľnej procesnej situácii vysporiadal s rovnakými námietkami rovnako, čo je výrazom práva na súdnu ochranu v podobe predvídateľnosti súdnych rozhodnutí (viď napr. II. ÚS 19/2016).

Zohľadňujúc uvedené nebolo reálne možné, aby odvolací súd (a pred ním aj krajský súd) dospel v otázke neplatnosti zmluvy pri rovnakej právnej argumentácii žalobcu za totožného skutkového stavu k odlišnému právnemu záveru, aký pri posudzovaní otázky platnosti tej istej zmluvy vyslovili tak najvyšší súd ako súd dovolací a ústavný súd v spore, v ktorom síce ako strana nevystupoval žalovaný.“

19.1. Predmetné závery sú plne aplikovateľné aj v rozhodovanej veci. Pre lepšie pochopenie dovolací súd dáva do pozornosti, že v spore vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998 - v ktorom bolo vo veci meritórne rozhodnuté rozsudkom najvyššieho súdu z 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/73/2013, proti ktorému bolo odmietnuté dovolanie uznesením najvyššieho súdu z 31. mája 2016, sp. zn. 2ObdoV/1/2016, a proti ktorému bola odmietnutá aj ústavná sťažnosť uznesením ústavného súdu zo 17. januára 2019, č. k. IV. ÚS 24/2019-16 - sa obchodná spoločnosť PSN, a.s. ako žalobca (t. j. žalobca v predmetnom spore) domáhal voči viacerým žalovaným zaplata sumy 216.356,80 eur s príslušenstvom vyplývajúcej z úverovej zmluvy č. 900507/7 z 22. júla 1992, v ktorom bol voči žalovaným 1/, 7/, 8/, 9/ a 10/ úspešný. V uvedenom konaní sa posudzovali totožné otázky, ako boli predmetom predmetného incidenčného konania, čo je dané aj tým, že advokát JUDr. Jozef Polák zastupujúci žalovaného 2/ zastupoval v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998 žalovaných 1/, 7/ a 8/ (k tomu viď aj bod 22. nižšie). Jedným zo žalovaných v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998 bol aj úpadca, voči ktorému bolo konanie ex lege z dôvodu vyhlásenia konkurzu prerušené, a preto si predmetnú pohľadávku uplatnil žalobca v konkurze vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 1K/17/2012.

19.2. Dovolací súd preto konštatuje, že keď bol v predmetnom incidenčnom spore rovnaký skutkový a právny stav (keďže sa jednalo o totožnú pohľadávku žalobcu), ako tomu bolo v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998, a sudy nižšej inštancie došli k totožným záverom pri riešení predbežných otázok významných pre rozhodnutie v spore, nepostupovali v rozpore s ustanovením § 228 C.s.p., a to ani v prípade, ak vo svojich rozhodnutiach odkázali na závery z rozsudku najvyššieho súdu z 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/73/2013 (ktorý bol vydaný v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998).

19.3. Naopak ich postup bol plne v súlade s princípom právnej istoty, tvoriaci súčasť práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii sa s totožnými námietkami vznesenými v spore vysporiadali rovnako.

19.4. Dovolací súd preto uzatvára, že konanie pred súdmi nižšej inštancie nebolo poznačené dovolateľom namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p.

K dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

20. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C.s.p. (dovolací dôvod podľa § 432 C.s.p.) je zamerané na riešenie právnych otázok, ak sa odvolací súd pri ich vyriešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a/), ak ešte neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešené (písm. b/), alebo ak sú v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešené rozdielne (písm. c/).

20.1. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017).

20.2. Už v rozsudku z 30. novembra 2016, sp. zn. 3Obdo/61/2016 vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu skonštatoval, že rozsah dovolacieho prieskumu je vymedzený konkrétnou argumentáciou dovolateľa, v čom podľa jeho názoru odvolací súd spornú otázku nesprávne právne posúdil a akým spôsobom ju posúdiť mal. Pri vymedzení dovolacieho dôvodu nepostačuje citovanie jednotlivých zákonných ustanovení, prípadne súdnych rozhodnutí (často aj nesúvisiacich s predmetom sporu), ale je povinnosťou dovolateľa zo zákonných ustanovení, prípadne z judikatúry určiť právny záver, ktorého (ne)správnosť v súvislosti s právnymi závermi odvolacieho súdu má preskúmať dovolací súd. Práve povinnosť právneho zastúpenia dovolateľa má zamedziť takýto postup a zároveň povinné právne zastúpenie má zabezpečiť, aby dovolateľ jednotlivé dovolacie dôvody presne uviedol a jednoznačne tým stanovil rozsah dovolacieho prieskumu.

20.3. Ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (k tomu vid' R 83/2018).

20.4. Ak dovolanie nespĺňa predmetné podmienky, dovolací dôvod podľa § 432 C.s.p. nie je vymedzený spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 ods. 2 C.s.p., čo predstavuje zákonný dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

21. Dovolanie žalovaného 2/ v časti, v ktorej mala byť jeho prípustnosť daná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. (vid' body 5.1. a 5.2. vyššie), uvedené požiadavky nespĺňa. Dovolateľ síce odkázal na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, avšak jednalo sa len o náhodne vybrané rozhodnutia, ktoré sa posudzovanej veci vôbec netýkali, keďže sa vôbec nevzťahovali na právne otázky, ktoré boli predmetom posudzovania tak zo strany okresného súdu, ako aj krajského súdu. Rovnako v dovolaní absentovala akákoľvek právna argumentácia, ktorá by sa vzťahovala na právne závery vyslovené súdmi nižšej inštancie.

21.1. Ako už bolo vyššie uvedené, zákon vyžaduje na spísanie dovolania vyššie kvalitatívne požiadavky (ktoré má garantovať zastúpenie dovolateľa advokátom), v porovnaní s vyjadreniami pred súdom prvej inštancie, prípadne s požiadavkami kladené na obsah odvolania. Uvedeným požiadavkám nezodpovedá, ak text dovolania predstavuje v zásade len skopírovaný text odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie, s tým, že advokát zamení označenie podania z odvolania na dovolanie a doplní zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na dovolacie konanie (ako tomu bolo v predmetnej veci).

22. Pozornosti dovolacieho súdu pritom neušlo, že námietky dovolateľa uvedené v bodoch 5.1. a 5.2. vyššie sú zhodné s textom odvolania spísaného jeho právnym zástupcom - advokátom JUDr. Jozefom Polákom - v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 22Cb/635/1998 (v ktorom zastupoval

žalovaných 1/, 7/ a 8/) proti rozsudku krajského súdu z 12. augusta 2013, č. k. 22Cb/635/1998-1596 (k tomu vid' strany 23 a 24 rozsudku najvyššieho súdu z 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/73/2013).

22.1. V tomto smere je potrebné uviesť, že menovaný advokát - napriek tomu, že s jeho argumentáciou sa nestotožnili krajský súd, najvyšší súd a ani ústavný súd (viď bod 23. nižšie) v konaní vedenom pod sp. zn. 22Cb/635/1998 - ju opakovane predkladal aj v predmetnom spore v konaní pred súdom prvej inštancie, odvolacím súdom a aj pred dovolacím súdom.

22.2. Takéto konanie zo strany menovaného advokáta nekorešponduje ani s povinnosťami, ktoré mu vyplývajú z ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

22.3. Ak by uvedeným spôsobom právny zástupca žalovaného 2/ postupoval, oboznámil by svojho klienta so závermi rozsudkov krajského súdu 2. augusta 2013, č. k. 22Cb/635/1998-1596 a najvyššieho súdu z 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/73/2013, ktoré jednoznačne vylučujú dôvody, pre ktoré žalovaný 2/ poprel pohľadávku žalobcu, čo do jej právneho dôvodu a jej výšky.

23. Záverom len ako poznámku poukazuje dovolací súd na uznesenie ústavného súdu zo 17. januára 2019, č. k. IV. ÚS 24/2019-16, ktorým bola odmietnutá ústavná sťažnosť proti rozsudku najvyššieho súdu z 30. júna 2015, sp. zn. 4Obo/73/2013 a proti uzneseniu najvyššieho súdu z 31. mája 2016, sp. zn. 2OboV/1/2016, v ktorom vo vzťahu k žalovaným 2/ (resp. jeho právnym zástupcom) spochybňovanej aktívnej vecnej legitímácie ústavný súd uviedol, že „rozhodujúcim dôvodom na posúdenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu bola najmä skutočnosť, že najvyšší súd vyhodnotil obsah zakladateľskej listiny z 15. marca 1994 identifikujúcej predmet nepeňažného vkladu Slovenskej štátnej sporiteľne, štátneho podniku, ako dostatočne určitý a zahŕňajúci aj spornú pohľadávku, pričom ďalej ustálil, že v priebehu času došlo k jej prevodu, a to na základe platných nadobúdacích titulov až na žalobcu.

Vzhľadom na už uvedené ústavno-procesné východiská prieskumu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov nebolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľov posudzovanie miery určitosti označenej zakladateľskej listiny, a tým aj prehodnocovanie skutkových záverov všeobecných súdov, ku ktorým dospeli na základe vlastných myšlienkových konštrukcií, pretože takéto postavenie ústavnému súdu v systéme organizácie súdnej moci neprináleží za predpokladu, ak nič nenasvedčuje tomu, že by všeobecné súdy zjavne vybočili z priestoru svojho uváženia a v príčinnej súvislosti s tým došlo k porušeniu označeného základného práva alebo slobody.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach danej veci nič nenasvedčuje tomu, že by posudzovanie tejto otázky bolo zo strany najvyššieho súdu zjavne nesprávne alebo svojvoľné a že by najvyšší súd napadnutým rozhodnutím zjavne vybočil z rámca svojho uváženia pri posudzovaní otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.“

24. Vzhľadom k tomu, že pri prejednaní dovolania žalovaného 2/ boli zistené dôvody pre jeho odmietnutie podľa § 447 písm. b/ C.s.p. (viď bod 9. vyššie), podľa § 447 písm. c/ C.s.p. (viď body 18. a 19. vyššie) a aj podľa § 447 písm. f/ C.s.p. (viď body 14., 15., 16., 17. a 21. vyššie), najvyšší súd dovolanie žalovaného 2/ odmietol.

25. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v dovolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevnikli, nakoľko sa k dovolaniu žalovaného 2/ nevyjadril v lehote určenej súdom prvej inštancie (k tomu vid' judikát č. R 72/2018).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.